

Imatra-päivää ei voitu järjestää koronan vuoksi viimekään vuonna.

Blogi: Osallisuus vahvistaa luottamusta - vastavuoroisesti

Tiedote 21.1.2019 13:28

Imatran Osallistu ja vaikuta -ohjelma 2019 -2021 on käytännönläheinen työpäperi abstraktista aiheesta.

Kunnissa ja valtionhallinnossa on mietitty viime vuosina paljon, kuinka kasvattaa ihmisten kiinnostusta yhteisten asioiden ratkomiseen ja niistä vastuun ottamiseen. On kannettu huolta laskevista äänestysprosentteista ja toisaalta ihmisryhmistä, jotka kokevat osattomuutta.

Osattomuus on koettu uhkana yhteiskuntajärjestykselle, virallisen päätöksenteon oikeutukselle ja osattomuuden tunnetta kokevien itsensä hyvinvoinnille.

Hyvin hoidetun osallisuuspolitiikan on puolestaan ajateltu voimaannuttavan yhteisöä ja helpottavan kuntia huolehtimaan velvoitteistaan.

Imatran kaupunkikin teki ensimmäisen osallisuusohjelmansa vuonna 2016. Ja 14.1.2019 kaupunginhallitus hyväksyi seuraavan ohjelman: "Osallistu ja vaikuta -ohjelma 2019 - 2021".

Osallisuus on varmasti kaikkien kannattama asia. Käytännön toteutus ei kuitenkaan ole niin helppoa kuin ensin voisi ajatella. Osallisuus kun voi tarkoittaa eri asioita riippuen siitä, keneltä kysytään.

Karkeasti jaotellen päättäjät ja ylimmät virkamiehet odottavat, että ihmiset kokisivat kotikaupunkinsa niin omakseen, että huolehtisivat omasta ja siinä sivussa myös lähiyhteisönsä hyvinvoinnista. Kaupunkilaisen näkövinkkelistä osallisuus on useammin sitä, että kaupungin päätöksiin tulisi aina voida vaikuttaa kaiken aikaa, ja kaiken tiedon tulisi olla avoimesti saatavilla ilman eri pyyntöä.

Onneksi nämä näkökannat eivät ole toisilleen vastakkaisia. Uskon, että mitä paremmin tieto liikkuu ja mitä enemmän kaupunkilaiset kokevat että asioihin voi vaikuttaa, sitä paremmin he sitoutuvat kaupunkiin ja ovat valmiita näkemään vaiva yhteisen hyvän eteen.

Pallo on ensisijaisesti päättäjillä, jotka joutuvat valintojen eteen. Uskallanko ottaa riskin, että asiat eivät mene suunnitellusti? Menevätkö asiat vain sekaisin, jos joka asiasta kysellään mielipiteitä? Onko kansalaisilla riittävästi tietoa päättää yhteisistä asioista? Osallisuuden toteutuminen vaatii uskallusta vuorovaikutukseen ja luottamista ihmisiin.

Osallisuuden lisääminen ei vaadi näyttäviä tekoja. Kansalaistapahtumat ovat hauskoja, mutta osallisuutta ne eivät kovin paljon lisää, jos tiukan paikan tullen päättäjä on tavoittamattomissa tai panttaa tietoa. Valmius osallisuuteen mitataan siis arjessa.

Imatran kaupungin osallisuusohjelma ei ehkä vaikuta kaikkein kunnianhimoisimmalta, mutta sitä on tehty käytännönläheisesti, niin että kaupunki voi aidosti sitoutua sen tavoitteisiin.

Esimerkiksi hyvän tieto-osallisuuden eteen täytyy tehdä työtä. Pelkkä kokouksen esityslistan tai pöytäkirjan julkaiseminen lain vaatimassa ajassa ei vielä tuota suurta vaivaa. Sen sijaan keskustelutapahtuman tai kaavakävelyn järjestäminen kiireisen valmisteluajataulun keskellä vaatii ponnistelua. Ja jos päättäjän todennäköisenä palkintona tapahtumasta on omien visioiden tyrmääminen, on ponnistelun takana oltava aitoa kiinnostusta vuoropuheluun. Se lienee kyynisimmänkin tarkkailijan myönnettävä.

Jos osallisuusohjelma toteutuu suunnitellusti, voimme me imatralaiset olla varsin tyytyväisiä. Kotikaupungissamme ylitetään lainsäädännön vaatimukset osallisuuden toteuttamisesta, vieläpä yhdessä maailman demokraattisimmista maista.

Heikki Laine

Viestintäasiantuntija

Imatran kaupunki

